

Drept internațional public

1. Frontiera pe apă a României

Teritoriul a constituit și constituie o problemă importantă în relațiile internaționale, deoarece el reprezintă una din premisele materiale ale existenței suverane a statelor. Totodată teritoriul datorită populației ce-l locuiește prezintă o importanță deosebită pentru organizarea politică și dezvoltarea social - economică a oricărei comunități umane.

Principiile fundamentale ale dreptului internațional sunt:

Respectarea integrității teritoriale ;

Respectarea inviolabilității teritoriului de stat și a frontierelor sale;

Obligația de a nu folosi forța și amenințarea cu forța împotriva elementului statal ;

Obligația de a nu încălca suveranitatea și independența națională.

Natura juridică a teritoriului de stat

Teritoriul de stat reprezintă partea globului pământesc asupra căreia un stat își exercită suveranitatea exclusivă fiind alcătuită din :

Sol

Subsol

Ape

Coloana aeriana de deasupra solului și apelor

Suveranitatea teritorială în condițiile statului nostru își găsește expresia în prevederile Constituției potrivit căreia teritoriul României este inalienabil. Determinând limitele spațiale ale existenței sale, Constituția arată că România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere, sau de origine socială.

Componenta teritoriului de stat

Teritoriul de stat este alcătuit din :

Spațiul terestru

Spațiul acvatic (lacustru, fluvial, maritim)

Spațiul aerian

Sectoarele polare

Cablurile submarine care leagă două părți ale teritoriului aceluiași stat.

Spațiul terestru cuprinde partea uscată, formată din sol și subsol, independent de așezarea lor geografică.

Nu sunt considerate părți ale teritoriului unui stat :

Coloniile,

Protectoarele,

teritoriile aflate sub tutelă.

Spațiul acvatic cuprinde apele râurilor, lacurilor, canalelor, apele porturilor, radelor, băilor, marea teritorială .

Spațiul aerian cuprinde coloana ce se ridică deasupra solului și al spațiului acvatic al statului, fiind delimitat lateral prin frontierele terestre, fluviale și maritime, iar în sus până la limita inferioară a spațiului extraatmosferic.

Frontierele de stat și regimul de frontieră

Frontierele reprezintă linii reale sau imaginare, traseele între diferite puncte pe suprafața pământului, ce despart teritoriul unui stat de teritoriul altor state, de marea liberă, în adâncime până la limita accesibilă tehnicii, iar în înălțime până la spațiul cosmic. Importanța acestora este una politică și economică și se stabilesc prin tratate (la frontierele terestre între statele vecine) sau legislația internă a statelor suverane (la frontierele maritime).

După modul de stabilire frontierele de stat sunt clasificate în :

frontiere geografice sau naturale (trasate prin formele de relief)

frontierele geometrice (formate din linii drepte)

frontierele astronomice (determinate de linii paralele sau meridiane).

După caracterul lor frontierele pot fi:

terestre

fluviale

aeriene

până la limita inferioară a spațiului cosmic

maritime

Regimul de frontieră

Regimul de frontieră este ansamblul format din totalitatea regulilor și măsurilor stabilite prin legislația națională pentru intrarea, ieșirea șederea și activitatea într-o zonă determinantă a

teritoriului său de la frontieră și interior.

În România trecerea frontierei de stat se face prin puncte de control pentru trecerea frontierei de stat, pe baza actelor de identitate prevăzute cu viza română.

Prin tratatele bilaterale încheiate între România și statele vecine sunt reglementate următoarele probleme de frontieră:

trecerea și întreținerea frontierei;

soluționarea litigiilor de frontieră;

efectuarea în comun a unor construcții;

adoptarea de măsuri pentru combaterea inundațiilor în zona de frontieră, etc.

Modificările teritoriilor statelor

Modificările teritoriilor statelor în decursul timpului au determinat anumite teorii și reglementări de drept internațional public. Pământurile nou descoperite erau considerate terra nullius (fără stăpân), iar stabilirea puterii statului descoperit era recunoscută ca temei juridic pentru dobândire, făcându-se abstracție de populațiile autohtone

Dobândirea unui teritoriu putea să aibă loc prin :

transferuri teritoriale,

vânzare - cumpărare,

donăție,

arendă.

Dreptul internațional contemporan a consacrat consultarea prin plebiscit a populației care locuiește în teritoriul de stat atunci când se pune problema formării unui stat independent sau a unui transfer.

Modificări teritoriale și de frontieră pot avea loc prin :

Desprinderea unei părți sau teritoriu de la un stat și formarea unui nou stat

Crearea unui stat nou prin fuziunea teritoriilor a două state

Apariția unor state noi ca rezultat al divizării teritoriale a unui stat; cesiunea de teritoriu de la un stat la altul care presupune 2 etape :

renunțarea statului cedant la suveranitatea sa asupra teritoriului respectiv,

stabilirea suveranității statului anexant asupra teritoriului respectiv.

Suveranitatea teritorială și imunitatea de jurisdicție a statului străin

Suveranitatea teritorială a statului implică dreptul acestuia de a exercita prin organele judiciare și administrative, puterea de decizie pe întreg teritoriul său.

Imunitatea de jurisdicție implică dreptul statului străin de a nu fi supus puterii de decizie pe teritoriul altui stat. Imunitatea statelor constituie un raport juridic fundamental între două entități

: statul străin beneficiar și statul teritorial ca subiecte egale ale dreptului internațional și suverane. Practica imunității absolute din secolul trecut a fost înlocuită cu practica imunității limitate consacrată astăzi atât în dreptul internațional cât și pe plan intern. Astfel delimitarea imunității statale face obiectul lucrărilor de codificare a principiului imunității jurisdicționale a statelor și a excepțiilor sale.

Fluviile internaționale. Dreptul internațional fluvial

Fluviile internaționale reprezintă ape curgătoare ce traversează teritoriile a două sau mai multe state, fiind navigabile până la vărsarea lor în mare.

Regimul fluviilor internaționale implică recunoașterea principiului libertății de navigare, principiu ce s-a afirmat în condițiile dezvoltării comerțului și schimburilor internaționale.

Dreptul internațional fluvial cuprinde totalitatea principiilor, a normelor și instituțiilor juridice create de state pentru a reglementa relațiile de cooperare în problemele de interes comun privind utilizarea fluviilor, râurilor, lacurilor și canalelor multinaționale.

Canale maritime internaționale

Canalele maritime reprezintă căi de apă navigabile artificiale construite pe teritoriile statelor pentru a face legătura între mări și oceane.

Regimul juridic al canalelor internaționale Suez, Panama, Kiel, se caracterizează prin libertatea de navigație pentru vasele tuturor statelor fără discriminare în condițiile respectării și exercitării suveranității teritoriale a statului riveran.

Regimul strâmtorilor

Prin strâmtoare înțelegem pasajul între două porțiuni de mare aparținând la două state riverane sau chiar unuia singur, către una și aceeași porțiune de mare liberă.

Pentru ca strâmtoarea să fie considerată ca atare, trebuie să întrunească următoarele condiții : să delimiteze din punct de vedere geografic marea liberă;

să folosească scopurilor și cerințelor navigației internaționale.

Importanța strâmtorilor poate fi determinată de numărul de vase care o traversează, tonajul lor total, valoarea mărfurilor transportate, etc.

Dreptul de trecere inofensivă a vaselor de război și obligația subsecventă a acestora de a-și limita activitatea în strâmtoari, în timpul trecerii, a fost analizat de Curtea Internațională de Justiție în două probleme care au format obiectul contenciosului anglo-albanez, cu privire la garantarea libertății de comunicații maritime și a dreptului de trecere pe Canalul Corfu. Curtea a decis că statul de coastă nu are dreptul să interzică în timp de pace, pasajul inofensiv pentru navele de război.

Culoar de frontiera: Fasia de teren situata de o parte si de alta a frontierei de stat, stabilita in baza acordurilor si conventiilor de frontiera incheiate de Romania cu statele vecine, in scopul evidentierii si protejarii semnelor de frontiera. De la culoarul de frontiera incepe fasia de protectie.

Fasia de protectie: Fasia de teren constituita de-a lungul frontierei de stat in scopul protejarii semnelor de frontiera si asigurarii controlului accesului in apropierea liniei de frontiera. Aceasta are o latime de 20 metri si incepe de la linia de frontiera spre interior.

La frontiera de apa sau in locurile din imediata apropiere a frontierei de stat in care terenurile sunt mlastinoase, supuse erodarilor sau avalanselor, fasia de protectie a frontierei de stat se constituie mai in adincime. La Dunare si Marea Neagra nu exista fasie de protectie.

Zona de frontiera: Cuprinde teritoriul aflat pe o adancime de 30 km fata de frontiera de stat si tarmul Marii Negre catre interior. In judetele din interiorul tarii unde functioneaza aeroporturi si porturi deschise traficului international, suprafata aeroportului si a portului, platformele, imobilele si instalatiile aferente reprezinta zona supusa regimului de control al politiei de frontiera. Fasiile de teren situate pe o adancime de 10 km. de o parte si de cealalta a Dunarii Interioare, deschisa navigatiei internationale, sunt supuse regimului de control al politiei de frontiera.

Accesul persoanelor in fasia de protectie a frontierei de stat sau pe malul apelor, dupa caz, este permis in vaza documentelor de identitate cu aprobarea administratiei publice locale si cu avizul sefului formatiunii locale a politiei de frontiera.

Accesul persoanelor pentru efectuarea unor activitati dincolo de fasia de protectie a frontierei de stat, in situatia in care aceasta se constituie mai in adincime, precum si in insulele si ostroavele apartinand statului roman situate in apele de frontiera este permis numai prin locurile si in conditiile stabilite de administratia publica locala si cu avizul sefului formatiunii locale a politiei de frontiera.

Accesul persoanelor in insulele si ostroavele de formatiune noua din apele de frontiera este permis numai dupa determinarea apartenentei acestora, pe baza intelegerilor incheiate intre statul roman si statul veci.

Pescuitul industrial si sportiv in apele de frontiera, apele maritime interioare si marea teritoriala se efectueaza, in conditiile legii, in locurile si sectoarele stabilite de autoritatile competente, cu avizul prealabil al sefului inspectoratului judetean al Politiei de Frontiera.

Barcile si ambarcatiunile inmatriculate potrivit legii, aflate pe apele de frontiera si apele maritime interioare, se pastreaza in locurile stabilite de capitaniile de port, sau dupa caz, de autoritatile administratiei publice locale cu avizul sefilor sectoarelor politiei de frontiera, luandu-

se masuri de catre cei pe care le detin pentru a se preveni folosirea acestora la trecerea ilegala a frontierei de stat, la practicarea contrabandei sau la alte activitati ilicite.

Activitatile agrement si sportive in apele de frontiera se pot desfasura cu aprobarea capitaniei de port, sau, dupa caz, a administratiei publice locale si cu avizul sefului sectorului Politiei de Frontiera.

Pasunatul animalelor este permis in timpul zilei pana la fasia de protectie a frontierei de stat, la frontiera externa, sau pana la culoarul de frontiera, la frontiera interna, iar noaptea pana la 500 metri fata de acestea, catre interior, in locurile stabilite de autoritatile administratiei publice locale si cu avizul sefului sectorului politiei de frontiera.

Vanatoarea de-a lungul frontierei de stat, pe o adincime de 500 metri de la fasia de protectie a frontierei de stat, la frontiera externa, sau de la culoarul de frontiera, la frontiera interna, catre interior, pentru frontiera de uscat si de la limita terenului inundabil pentru frontiera de apa este interzisa.

Vanatoarea organizata a animalelor de prada pe adincimea prevazuta la alineatul e mai sus e admisa numai ziua si numai de la fasia de protectie a frontierei de stat, la frontiera externa, sau de la culoarul de frontiera, la frontiera interna, catre interior, pe baza hotariirilor consiliilor locale si cu avizul prealabil al sefului sectrului politiei de frontiera.